

P 3A 9110
afgiftekantoor Brussel X
Oude Graanmarkt 5
1000 Brussel

bpost
PB-PP | B-06386
BELGIE(N) - BELGIQUE

TWEEMAANDELIJKS BLAD > JAARGANG 48 > NUMMER 1 >
JANUARI – FEBRUARI 2024
(verschijnt niet in juli en augustus)

DE VIJFHOEK

BUREN VAN DE MARKTEN > P6-7
> LIESBETH MARIT

BRUSSELE ARCHITECTUUR > P8
> BLIJVEN GAAN

HALTE VAN DE MAAND > P9
> NINOOFSE POORT

brusselse
gemeenschaps
centra
22

JANUARI EN FEBRUARI IN DE MARKTEN

In deze editie verkent 'De Vijfhoek' het Ninoofseplein, dat in 2020 werd omgevormd tot een woonerf, samen met de aangrenzende Kruitmolenstraat. Na de voltooiing van de werken bij de nabijgelegen Ninoofsepoort stond ook het plein op de agenda. Het is een geliefde ontmoetingsplek voor de buurtbewoners. We richten onze aandacht op de muurschildering "Caroline Baldwin" in de Kruitmolenstraat van de Belgische scenarist André Taymans, daterend uit juli 2003. Deze opvallende, sfeervolle en kleurrijke muurschildering onthult de avonturen van Caroline Baldwin, een Canadese privédetective. De schildering belicht haar unieke karakter, een krachtige en onafhankelijke vrouw die zowel een topagent is, als heel erg kan genieten van het nachtleven.

In eerste instantie was Baldwin niet het hoofdpersonage in de strip, maar wel een depressieve astronaut die werd gevolgd door een detective. De uitgever Casterman stelde voor om de detective op de voorgrond te plaatsen, waardoor Baldwin de superheldin werd.

Dit type vrouwelijk personage is eerder uniek in het Brusselse straatbeeld waardoor het erg betekenisvol is dat deze muurschildering een plek heeft verworven in de Kruitmolenstraat, waar haar verhaal tot leven komt.

Frankie Langsdorf, Student journalistiek
Erasmushogeschool Brussel

Na het afscheid van enkele collega's en een deugddoende wintersluiting is het nieuwe jaar ook bij De Markten van start gegaan.

De verbouwingen vielen hier even (opnieuw), stil na de vondst van enkele skeletten tijdens de graafwerken op onze binnenkoer. Hoe oud de skeletten exact zijn, is nog niet geweten maar het onderzoek doet vermoeden dat ze dateren uit de periode rond het midden van de 16de eeuw. Ze behoren waarschijnlijk toe tot een klooster dat hier tussen de 13e en 18e eeuw stond. De beenderen lagen ter hoogte van de begraafplaats hiervan.

De verbouwingen zijn jullie zoals jullie weten al een hele tijd aan de gang, maar

dat houdt ons niet tegen om jullie hier toch nog te verwelkomen. Zo zetten we op 26 januari het nieuwe jaar in met bubbels en maskers. Zet deze datum dus zeker in je agenda en wees welkom op ons afterwork nieuwjaarsfeest: De Markten Masqué!

Het is ondertussen ook weer een tijdje geleden dat we nog een expo aan jullie konden presenteren. Onze eigen ruimtes laten dit momenteel helaas niet toe, maar dat wil niet zeggen dat we hebben stilgezeten. Het vervolg van de expo Two Beers and No Puppy, die eind 2022 plaatsvond, zal gepresenteerd worden tijdens het PhotoFestival Brussels in het ZSenne Art lab, niet ver van ons. Het participatieve project draagt de naam 'Four Wall Wander'. De selectie toont

vrouwelijke buurtbewoners in hun eigen leefomgeving. Kom dus zeker eens langs tussen 3 en 29 februari.

En vergeet je tot slot zeker niet in te schrijven voor een van onze cursussen dit voorjaar. De inschrijvingen gaan van start op zaterdag 20 januari om 10u. Wees er snel bij want vol is vol. Check onze website om ons volledig aanbod te zien.

Welkom in De Markten.

Eva Wilsens
Centrumverantwoordelijke

DEZE MAAND IN DE MARKTEN

**DE MARKTEN
MASQUÉ**

26 JANUARI

**16 - 21U
GRATIS**

**AFTERWORK
MASKERATELIER
DJ**

NIEUWJAARSFEEST BAL MASQUÉ

Het nieuwe jaar is van start gegaan en dat wil zeggen: bubbels!

Zet vrijdag 26 januari in je agenda en kom naar ons jaarlijkse nieuwjaarsfeest. Je bent welkom vanaf 16u in onze Spiegelzaal voor een lekker glaasje.

Vergeet ook zeker je mooiste masker niet, want dit jaar is het thema Bal Masqué. Geen masker in huis? Niet getreurd, je kan er zelf eentje maken in ons maskeratelier.

Onze DJ zorgt voor de leukste beats, kom dus zeker af en geniet van een toffe afterwork!

- *Wanneer: 26 januari 2024*
- *Uur: 16 - 21u*
- *Prijs: gratis*
- *Waar: Oude Graanmarkt 5*

START INSCHRIJVINGEN CURSUSSEN

Onze cursussen lopen stilaan tegen hun einde, wat wil zeggen dat er in februari nieuwe reeksen van start zullen gaan. Zet zaterdag 20 januari 10u in je agenda want vanaf dan kan je je (opnieuw) inschrijven voor de cursussen die bij ons zullen doorgaan in het voorjaar. Enkele nieuwe cursussen binnen ons aanbod:

FORT BEAU

Aan de hand van een subjectieve selectie kunstwerken en kunstenaars gaat Pieter Van Bogaert met jou in gesprek over de geschiedenis van de afgelopen 50 jaar: van het rapport van de Club van Rome tot de klimaatmarsen; van aids tot covid-19; van de spektakelmaatschappij tot de spektakeldemocratie; van Jom Kipoer tot Hamas.

De inzet is telkens het einde als een mogelijk nieuw begin: momentopnames van transitie en heruitvinden.

YOGA VOOR VROUWEN

De ideale manier om te ontspannen en tot rust te komen. Yoga leert ons lichaam en geest in balans te brengen. In een gemoedelijke sfeer waar je jezelf kunt zijn.

Samen met deelnemers van Link=Brussel, organiseert De Markten een reeks Yoga beginners voor vrouwen.

• *Meer info via QR of demarkten.be*

VERGEZICHT >BRUCITY

OP DE BANK >EEN DAK VOOR ALTIJD

Op een koude herfstdag, na school, bevind ik me in de Kruitmolenstraat naast het Ninoofseplein, op zoek naar iemand die een kort gesprek wil voeren. De straat is best rustig en vredig, er zijn maar een paar voorbijgangers. Mijn aandacht wordt getrokken door een man aan de overkant van de straat die aan het praten en lachen is met klanten buiten zijn winkel, La Poudrière Emmaüs. Ik ga naar hem toe. Het blijkt Ange Bernard te zijn, iemand die duidelijk opstaat voor een gesprek.

Hij woont al 7 jaar in Brussel en is speciaal uit Avignon in Zuid-Frankrijk verhuisd om hier te komen wonen. Wanneer ik hem vraag naar zijn mening over Brussel, krijgt hij een glimlach op zijn gezicht. "Brussel is de definitie van menselijke warmte en is zeker verschillend met Zuid-Frankrijk, ik zou niet meer terug willen. En deze buurt specifiek, 1000 Brussel, het is een van de meest leefbare, warmste en gastvrije buurten van België." Tegenover de muurschildering heeft hij dus een winkel, samen met 14 andere collega's. La Poudrière Emmaüs is een plaats die oude spullen ontvangt, recycleert en opknapt om ze dan tegen sociale prijzen weer te verkopen.

Ik merk op dat er veel fietsen achter hem staan en dat hij zijn werkkleding

aan heeft. Ange legt uit: "Naast deze winkel heb ik ook een werkplaats opgericht, waar fietsen gerepareerd en vervolgens tegen lagere prijzen verkocht worden. Het is veel goedkoper dan al die grote winkels met dure en nieuwe fietsen. Op deze manier helpen we mensen tijdens financieel moeilijke tijden. Als ik vraag wat hij vandaag nog gaat doen, zegt hij dat zijn dag er nog niet op zit en nog een fiets gaat repareren. Het doorzettingsvermogen om mensen in deze buurt te helpen is duidelijk aanwezig bij hem. Dat was ook duidelijk te merken aan zijn enthousiasme en directe bereidheid om mij te helpen, ook al was het maar een kort gesprek.

Tot slot vraag ik wat hij van de muurschildering vindt. "Volgens mij symboliseert het muziek, feesten, vreugde en gezelligheid." Wanneer ik hem het verhaal achter de muur vertel, waarin een topdetective met een liefde voor het nachtleven centraal staat, klopt het voor hem hellemaal. Ik neem afscheid van hem en wens hem nog succes met zijn dag en het herstellen van fietsen.

*Frankie Langsdorf,
Student journalistiek
Erasmushogeschool Brussel*

© FRANKIE LANGSDORF

C'était une froide journée d'automne, après les cours, lorsque je me suis retrouvé dans la rue de la Poudrière, près de la place de Ninove. Je cherchais quelqu'un avec qui échanger brièvement. La rue était calme, baignée dans une atmosphère paisible, peu fréquentée par les passants. Mon

regard a été captivé par un homme de l'autre côté de la rue, en train de plaisanter avec des clients devant son magasin, La Poudrière Emmaüs. Je me suis approché de lui. C'était Ange Bernard, visiblement ouvert à la conversation.

BUREN VAN DE MARKTEN

Liesbeth Marit

In het najaar van 2022 vond de expo 'Two Beers and No Puppy' plaats in De Markten, een fototentoonstelling van Charlotte Lybeer en Liesbeth Marit. Tijdens deze expo kregen personen die zich identificeren als vrouw de kans om zich in te schrijven voor een fotosessie met de twee fotografen, waarmee De Markten en de fotografen een buurtproject startten.

Hoe zijn Charlotte Lybeer en u op het idee gekomen van deze expositie?

We hebben samen gestudeerd in het HISK, het Hoger Instituut voor Schone Kunsten. We hebben elkaar daar leren kennen en zijn contact blijven houden. Tijdens de coronaperiode waren wij, zoals veel kunstenaars, op zoek naar de grens van de beperkingen. Charlotte en ikzelf wensten vrouwen te portretteren. De lens is de vastgehouden blik, op zoek naar een emotie of spanningsveld van het moment. Charlotte zocht de beslotenheid van een binnenruimte, bij de vrouwen thuis. Vanuit mijn filmische achtergrond ligt mijn focus op personages in relatie tot landschappen of stedelijke omgeving. Nadat we elkaars werk hadden gezien, leek het ons interessant om die beelden samen te brengen.

Hoe ben je in de kunstwereld terecht gekomen? Studies, passie...

Oorspronkelijk heb ik schilderkunst gestudeerd. Ik maakte ook ruimtelijke installaties, in combinatie met video. Daarna heb ik enkele kortfilms gerealiseerd. Mijn foto's zijn steeds geïnspireerd door mijn band met de

beeldende kunst. Mijn parcours komt samen in mijn fotografie. Ik zoek voor mijn foto's een cinematografisch kader. Samen met mijn model bouwen we een verhaal waarin mijn personage fungeert. De foto heeft een narratief. De wereld van mijn personage legt iets bloot en geeft niet alle geheimen prijs.

Wat was de inspiratie voor de naam van de expo? Heeft het een onderliggende betekenis?

De titel is door Charlotte bedacht en is geïnspireerd door een psychologische test. Als je een nieuwe vriendschap ontwikkelt dan kan je jezelf twee vragen stellen; zou ik met die persoon enkel een glas drinken of zou ik ineens ook mijn puppy bij die persoon achterlaten? Voor we een portret maken, spreken we af met een onbekende. We geven mee dat het zeker geen statische shoot zal worden. Liefst zal het prettig worden, maar er komt geen vervolgverhaal. De puppy laten we niet achter.

Hoe zag het eindproduct eruit?

De expositieruimte in De Markten is een groot vierkant. In het midden wandel je door een open ruimte. De

impact van de foto's bleek groot. Om de bezoeker niet plots met de foto's te confronteren wensten we het pad naar de tentoonstelling als een sluiër op te bouwen. We zijn allebei hard bezig met hoe iemand in beeld komt en hoe we met dat beeld een verhaal vertellen. Dat gegeven wensten we ook in de scenografie van de tentoonstelling. De ruimte voor de toegang tot de expositieruimte hebben we met een theatergordijn afgesloten. De bezoeker verwacht iets theatraals. We hebben een zitbank laten stofferen met hetzelfde materiaal. Op die manier was het lege vierkant van de tentoonstellingsruimte ingericht en kon de bezoeker vanop een afstand naar de foto's kijken. We hebben gekozen om onze foto's niet te veel door elkaar te plaatsen. We kozen elk een wand en aan een kant hebben we een paar foto's gemixt. De bezoeker kon zo, in relatie tot elke kunstenaar, het parcours afleggen.

In je expo laat je enkel vrouwen zien, ben je zelf veel bezig met feminisme?

Het heeft op een onbewuste manier iets te maken met feminisme. We hebben sterke vrouwen in beeld gebracht.

TRAIL - © LIESBETH MARIT

TALKING TREES - © LIESBETH MARIT

ISASURA - © LIESBETH MARIT

Daar was het ons om te doen. Uiteraard niet om mannen uit te sluiten. Het heeft te maken met identiteit, hoe wij als vrouw naar andere vrouwen kijken en hoe wij ons tot hen verhouden.

Wensten jullie bij deze expo iets los te maken bij de bezoekers?

Het gaat verder dan een esthetisch doel. Een foto moet iets losmaken bij de kijker. Over mijn werk wordt gezegd dat mijn beelden iets beklemmend hebben of dat er een bevreemdende sfeer hangt. Een foto mag vragen oproepen. De kijker wordt aangesproken om het verhaal te achterhalen. Achtergrond en scene beelden een passage uit: een collage van fragmenten tussen gebeurtenis en verbeelding. De kijker kan er een droom in zien of een associatie met een persoonlijke belevenis.

Hoe ben je op het idee gekomen van de foto in het zwembad?

Tijdens een treinrit zag ik een zwembad in een tuin. Op de bodem was een hond afgebeeld. Dat beeld is blijven kleven. De volgende dag ben ik op zoek gegaan naar het huis waar de tuin bij behoorde. De kennismaking met de bewoners was warm. De scene met de vrouw als zeemeermin is ontstaan uit fantasie en aanwezige rekwisieten. Ik koos voor een nachtelijke opname en plaatste licht buiten beeld om kleur toe te voegen.

Waren er genoeg mogelijkheden tijdens de pandemie om je kunst een platform te geven?

Tijdens de covid-19 pandemie stelde ik mijn foto's tentoon in Galerie 10a in Zwevegem. Het aantal bezoekers was vanzelfsprekend beperkt. Een tentoonstelling wordt feestelijk geopend

en afgesloten, maar niet tijdens de pandemie. Geplande tentoonstellingen zijn niet kunnen doorgaan. Anderzijds heeft die periode mij aangezet om nieuwe technieken uit te proberen. Binnenshuis fotograferen was niet mogelijk. Ik trok er op uit met mijn model of construeerde landschappen aan de hand van maquettes met natuurlijke materialen en gekleurd licht. Tijdens corona werd ik uitgedaagd om nieuwe paden in te slaan in mijn fotografisch parcours. Hoewel ik het klankbord van de kijker miste, bleef ik fotograferen. Tentoonstellen zou later kunnen.

Er komt een nieuwe expo aan, is dat een gevolg op de vorige of heeft deze een andere insteek?

Voor De Markten was het belangrijk om de buurtbewoners te betrekken bij de expo. Er werd aan iedere bezoeker, wie zich identificeert als vrouw, de gelegenheid geboden zich in te schrijven voor een fotoshoot. Het werd een succes. Enkel met naam, leeftijd en woonplaats contacteerden Charlotte en ik de kandidaten. Op voorhand had ik geen idee hoe zij eruit zagen. Ik ben voor deze expo bewust meer improvisatorisch te werk gegaan. Ik wou spontaniteit en intensiteit. Ik heb me laten verrassen door de persoon en haar woonomgeving. Mijn regie aanwijzingen ontstonden ter plaatse. Het interieur geeft vaak hints naar een persoonlijke passie. Die wordt dan subtiel of uitbundig in de foto opgenomen.

Charlotte en ik hebben onze opnamen naast elkaar gelegd. Het is fascinerend hoe dezelfde persoon er helemaal anders uitziet. We voorzagen ongeveer 40 foto's voor de volgende tentoonstelling.

Tijdens het PhotoBrussels Festival presenteren Charlotte Lybeer en Liesbeth Marit hun foto's, gemaakt met wie zich inschreef tijdens de tentoonstelling 'Two Beers and No Puppy'. Het participatieve project draagt de naam 'Four Wall Wander'. De selectie toont de personages in hun eigen leefomgeving.

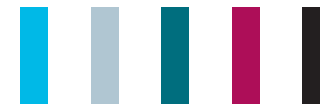
- Wanneer? 3-29 februari, maandag gesloten
- Uur? 12 - 18u
- Waar? SZenne art lab
- Anneessensstraat 2, 1000 Brussels
- Prijs? Gratis
- Meer info via QR

À l'automne 2022, s'est déroulée à De Markten l'exposition "Two Beers and No Puppy", mettant en vedette les photographies de Charlotte Lybeer et Liesbeth Marit. Durant cet événement, les personnes s'identifiant comme femmes ont eu l'opportunité de participer à des séances photos initiées par les deux artistes, dans le cadre d'un projet communautaire que nous avons lancé.

BRUSSELSE ARCHITECTUUR

>TIENDE UITDAGING: BLIJVEN GAAN

Zo zijn we aan het eind gekomen van een reeks van 10 uitdagingen die een stad permanent moet aangaan om boeiend te blijven. De tiende uitdaging is « Blijven Gaan! » een boeiende stad maken is nooit gedaan. Van « bruxelisation », verbruseling in de jaren '60-'70, tot wederopstanding in deze 21ste eeuw hebben we een lange weg afgelegd. Vandaag kan Brussel terug uitpakken met boeiende verwezenlijkingen, maar het is niet gedaan.

Het laatste hoofdstuk van het boek waarop deze reeks is geïnspireerd is getiteld « Van Boring city tot Punk hoofdstad », een slogan die we moeilijk kunnen onderschrijven. Het hoofdstuk is de neerslag van een onderhoud met Burgemeester Close waarin de toememende « internationalisering » en het kosmopolitische karakter van Brussel aan bod komen (184 nationaliteiten, evenveel als in Dubai). Dat Brussel, dankzij de aanwezigheid van de Europese instellingen, van provinciestad tot internationaal centrum is geëvolueerd en zichzelf vele malen is oversteegen, is zeker waar en is een grote troef. Maar dat gebeurt niet zonder veel miserie, de Europawijk blijft moeilijk verteerbaar. Het kosmopolitische karakter afwegen aan het aantal nationaliteiten is simplistisch, de diversiteit en de multiculturele samenleving doen slagen is dagdagelijks veel moeilijker.

Ondanks zeer lovenswaardige initiatieven en spectaculaire ingrepen, zoals de metamorfose van de centrale lanen en de inzet op een andere mobiliteit,

blijft de stad zachtjes aanmodderen. Gelukkig samenleven hangt niet alleen af van bouwtechnische ingrepen, voetgangerszones, meer fietsruimte, meer bomen, mooiere kasseien, straatmeubilair, enz. De « piétonnier », hoe degelijk en mooi ook aangelegd, vindt maar moeilijk een evenwicht, bevat een overaanbod aan fastfood en een gebrek aan kwalitatieve handelszaken. De « consumptieve evenementiele » aanpak van de stadsanimatie door Brussels Major Events waarbij ingehuurde spektakels vooral op toerisme mikken en de creativiteit van de lokale pluriculturele samenleving ongebruikt laten zou ook anders kunnen. Winterpret (ook een product van BME) heeft intussen al lang zijn originaliteit verloren, teert op routine en wordt saai. Het is helemaal geen afspiegeling van de Brusselse veelkleurigheid. Men tracht de last voor de omwonenden te verminderen maar men betreft ze er onvoldoende bij.

Men doet sedert bijna 30 jaar grote inspanningen voor investeringen in de wijken via wijkcontracten, honderden

straten zijn heraangelegd, er werden tientallen wijkcentra en vele woningen gebouwd maar alles zou beter kunnen en moeten. Straten en trottoirs worden slecht onderhouden omdat men het geld aan stenen geeft en veel te weinig aan mensen die al die mooie zaken zorgvuldig moeten onderhouden. De stadsdiensten werven te weinig volk aan om losse kasseien te vervangen en vullen de putten dan maar met goedkoop asphalt. Voortschrijdend inzicht bracht ons er intussen al toe dat de geliefde Quenastse

kasseien (of andere Chinese import) op voetpaden helemaal niet comfortabel zijn, evenmin op fietspaden. Vandaag worden ze dus verzaagd. Over het gebrek aan kwalitatieve woningen voor diegene die ze het meest nodig hebben en in achter- en kelderkamers leven met huishuren die meer dan de helft van hun budget opsouperen, hebben we het al eerder en op andere plaatsen gehad.

Vandaag bedreigt armoede, dakloosheid, gedereguleerde migratie, drugs,

afval en het gebrek aan algemene coördinatie van de diverse overheden de samenleefbaarheid van de stad en zijn levende wijken. Men kan dit niet alleen overlaten aan gesubsidieerde caritatieve organisaties, hier is meer nodig dan dat. Blijven gaan en beter doen dus!

Marcel Rijdam

HALTE VAN DE MAAND

>NINOOFSE POORT

NINOOFSEPOORT - © JJR PHOTO

Een Brusselaar die al vijftien jaar lang niet meer de omgeving van de Ninoofse Poort heeft gezien, die moet toch tot de conclusie komen dat er in Brussel wel degelijk vooruitgang wordt geboekt. Er is een nieuw park bijgekomen – dat nog wacht op een nieuwe naam – de octrooipaviljoentjes hebben een opknappbeurt gekregen, de tramlijn

en het privévervoer moeten dezelfde bedding delen, het Ninoofse Plein heeft er een mooie lichtgevende fonteinpartij bijgekregen, de Magrittefontein kreeg een centrale plek, alle pleinen en straten werden heraangelegd en de kleine ring kreeg langs beide kanten riante fietspaden. Een buurt die vroeger onleesbaar, onveilig en esthetisch aan

de twijfelachtige kant was, werd in enkele jaren tijd omgetoverd tot een plek waar het leuk is om te vertoeven. Kan het beter? Zeker en vast. Er is nog de discussie over de zogenaamde Bermudadriehoek tegenover het MIMA, er is een project voor sociale woningen op de gronden van de Arts & Métiers, ...

Het Ninoofse Plein dateert uit 1820. De tweehonderdjarige verjaardag van het plein werd niet echt gevierd en misschien is dat wel te wijten aan de lockdowns, maar een algehele renovatie is toch heel wat beter dan enkele dagen stilstaan bij een symbolische verjaardag. En het is waar: die octrooipaviljoentjes die het plein sieren, zouden in de toekomst misschien beter een semipublieke functie krijgen maar vroeg of laat zal men wel een interessante bestemming vinden voor zowel het noord- als zuidpaviljoen (voorlopig doet het zuidpaviljoen dienst als lokaal voor Leefmilieu Brussel).

Niemand staat er vandaag nog lang bij stil maar het octrooipaviljoen zijn de restanten van een periode waarbij fiscale grenzen nog dwars door ons land liepen. Je moet maar eens de brieven lezen die Leopold Mozart schreef naar zijn vrouw toen hij met zijn geniale kinderen door de Oostenrijkse Nederlanden trok: het is een voortdurend marchanderen met geldeenheden, verschillende gewichten, andere maten ... Elke regio gebruikte zijn eigen fiscale en financiële stelsel en een reis maken in onze streek was vaak een kwestie van constant wisselen. Daar kwam in de vroege negentiende eeuw dan nog eens een fiscale belasting bovenop voor wie goederen wilde verkopen in het centrum van de stad. We kunnen het ons moeilijk voorstellen maar de Brusselse vijfhoek was omringd met een lang

ijzeren hek waarbij de mensen die de stad wilden binnenkomen dat alleen konden via de daartoe voorziene stadspoorten. Erg sociaal was die fiscale heffing aan de paviljoenen niet want de basisproducten zoals brood en graan werden zwaar belast.

Het zou nog tot in 1860 duren voor de octrooibelasting werd afgeschaft en de hekken rond de stad werden neergehaald. En de man die de fiscale barrière afschafte, was een ware held die luisterde naar de naam Walthère Frère Orban. Hij richtte als minister het Gemeentekrediet op. Gemeenten en steden zouden voortaan via een nationaal taxatiesysteem worden gefinancierd. De handelaars die vaak in de file stonden voor de octrooipaviljoenen konden nu zonder enige vertraging de stad binnen. De afschaffing van die laatste fiscaal-geografische barrière ging gepaard met een groot feest en heel veel vuurwerk. Sommige paviljoenen werden afgebroken, anderen werden verplaatst. Die van de Ninoofsepoort kregen een nieuwe bestemming: voortaan zou de sluiswachter in een van de paviljoenen kunnen wonen. Die sluiswachter vertrok pas enkele decennia geleden. Sic transit gloria mundi.

Stefan Moens

STADSBERICHTJES

>DE HAGELTOREN, LA POU德里ÈRE, HET MOLLEKE

DE HAGELTOREN

De heraanleg van het Ninoofseplein en de Kruitmolenstraat is ongeveer een jaar geleden afgerond met een feestelijke inhuldiging. Maar nog steeds kan je, als je met je rug naar Caroline Baldwin staat, en omhoogkijkt, er niet naast kijken: de Hageltoren.

Tegenwoordig is het een buurtcentrum van de Stad Brussel met tal van (sociaal-) culturele, artistieke en sportieve activiteiten. De site bestaat al sinds 1832, de toren kwam er in 1898. Sinds begin jaren '60 verloor het zijn industriële functie, maar op de huidige culturele invulling was het wachten tot 2018. De toren blijft een herinnering aan de fabrieksbuurt die het hier ooit was.

© GEORGES DE KINDER

LA POU德里ÈRE

© HANNE REYNERS

Woensdag, 13u45. Recht tegenover de stripmuur, aan de overkant van de vernieuwde kassestraat, staat een rij mensen gezellig keuvelend te wachten. Om 14u opent de winkel van La Poudrière: een tweedehandsparadijs waar je de meest ondenkbare spullen kan vinden. Van prei en peren (uit de eigen boerderij) tot porseleinen postuurkes, potloden, platen en plasticen potjes. Van krulspelden en kleding tot knopen, kerstballen (wellicht seizoensgebonden), keuken- en kantoorgerei. Van schoenen, sieraden en speelgoed tot stoelen, schoolgerief en snuisterijen... Het is er boordevol bedrijvigheid, ook buiten op de binnenkoer. Daar bevindt zich een fietsenherstelplaats en worden goederen voor de winkel afgezet.

Maar La Poudrière is meer dan een tweedehandswinkel. La Poudrière is een pluralistische leef- en werkgemeenschap die een alternatief formuleert voor het kapitalisme, de massaproductie en het individualisme. Een mi-

ni-samenleving waar het belang van samenleven opnieuw ontdekt wordt. Het is een gemeenschapsproject dat in 1958 rond twee paters en een gelovig en geëngageerd echtpaar ontstond. In die tijd was het gevecht om te overleven in deze buurt nog rauwer en meedogenlozer dan nu. Al gauw deelden de paters hun brood met de hongerigen, hun huisje met de daklozen en leenden ze hun kar uit aan hen die door oplopende schulden plots moesten verhuizen. Een gemeenschap groeide, een ideaal kreeg vorm. Het oorspronkelijke idee van liefdadigheid vervingen ze door solidariteit, waarbij samen gewerkt en geleefd wordt, en waar het samen de maaltijd delen van groot sociaal en spiritueel belang is en behoort tot de essentiële momenten van de dag. In de jaren '70 sloot de gemeenschap zich aan bij de Emmaüs beweging. Nu wonen en werken hier in hun plek in de "Duivelshoek" (deze "achtergestelde wijk van Brussel", waar de twee oorspronkelijke paters Oblaten naartoe gestuurd werden) een tiental mensen. Door hun manier van leven ijveren ze voor meer gerechtigheid, een betere wereld en ontwikkeling van iedereen, en tegen verspilling door hergebruik.

Openingsuren winkel:

- Woensdag: van 14.00 tot 17.00 uur
- Donderdag van 9.30 tot 12.30 uur
- Vrijdag: van 14.00 tot 20.00 uur

HET MOLLEKE

In één van de gebouwen van de Emmaüsgemeenschap La Poudrière, een voormalig meubelmagazijn iets verderop in de straat, bevindt zich "Het Molleke". Aline, één van de drie "Mollekes" (de drie vrouwen die het Molleke oprichtten), groeide op in deze buurt. Ze ging bijvoorbeeld als kind elke week langs bij Adriana van het Grieks winkeltje wat verderop met een stuk van 1 frank, en kreeg daar dan een snoepje voor. Adriana is inmiddels met welverdiend pensioen, maar het winkeltje is er nog, al is het tot nader order gesloten.

© HANNE REYNERS

Aline vertelt vol passie over wat ze met het Molleke beogen: de promotie en verspreiding van een duurzamere levensstijl, uitwisseling en delen van kennis. Daarvoor werd het magazijn omgebouwd tot een plaats waar verschillende activiteiten hun plek hebben: een supermarkt met aandacht voor duurzaamheid, korte ketens en respect voor de producenten, een 100% lokaal café met democratische prijzen om voor iedereen toegankelijk te zijn

en een ruimte voor praktische workshops die gericht zijn op het overbrengen van knowhow en 'gezond boerenverstand'. Kom je met een bepaalde groente die je nog niet ken aan de kassa, dan is de kans groot dat je er een hele uitleg en zelfs een recept voor meekrijgt.

Het Molleke werd opgericht in 2020, net één week voor de lockdown. Er zijn makkelijkere opstarts natuurlijk, maar omdat ze in de voedingssector werken, was er wel iets mogelijk. De zoektocht naar creatieve oplossingen kon beginnen. Vooral de online webshop, in samenwerking met de producenten, zorgde ervoor dat ze niet kopje onder gingen nog voor ze goed en wel gestart waren. De online supermarkt ging binnen enkele weken van 13 naar 120 winkelmanden per week! Intussen wordt de fysieke winkel steeds meer bezocht, zowel door buurtbewoners als door mensen uit andere Brusselse wijken. Niet alles is er biologisch, maar wel lokaal. Ze gaan voor kwaliteit, maar ook voor de korte voedselketen en menselijke waarden.

Het Molleke is gevestigd in de Kruitmolenstraat 64 te 1000 Brussel.

Openingsuren:

- Dinsdag tot donderdag: van 11.00 tot 18.30 uur
- Vrijdag en zaterdag: van 11.00 tot 19.00 uur

Greet Callaerts

GEMEENTERAAD

>HET VANDERBORGHTGEBOUW

De gemeenteraadszitting van 16 oktober 2023 begint met één minuut stilte voor alle burgerslachtoffers van het Israëliësch-Palestijns conflict.

© MONUMENT.HERITAGE.BRUSSELS

© MONUMENT.HERITAGE.BRUSSELS

Voorzitster Liesbet Temmerman (Ecolo-Groen) kondigt aan dat schepen Delphine Houba (PS), bevoegd voor cultuur, toerisme en grote evenementen met ouderschapsverlof is. Haar bevoegdheden worden tijdelijk overgenomen door burgemeester Philippe Close (PS).

De stad is eigenaar van het Vanderborghtgebouw, gelegen in de Schildknaapstraat 50. Dit gebouw, met een oppervlakte van 5500 m², dateert van 1935 en werd opgericht voor de gebroeders Vanderborght, meubelhandelaars.

De stad organiseerde er tot nog toe tijdelijke tentoonstellingen. Er zijn grondige renovatiewerken nodig. Beliris verbindt er zich toe de nodige renovatiewerken te subsidiëren voor een bedrag van 1.000.000 euro. Gemeenteraadslid Geoffroy Coomans De Brachène (MR) wil weten welke bestemming het gebouw zal krijgen. Lydia Mutyebele Ngoi (PS), schepen van openbaar patrimonium legt uit dat de stad een openbare aanbesteding uitschreef voor de renovatiewerken. De grondregie schatte het renovatiebudget op 2.500.000 euro. Slechts één bedrijf reageerde op de oproep met een offerte van 10.000.000 euro. Dit is buiten proportie, aldus de schepen. Ze deelt mee dat ze wacht op de schepen van cultuur om cofinanciering te vinden voor de renovatie. Burgemeester Close voegt eraan toe dat het de bedoeling is om een permanente culturele bestemming aan het gebouw te geven. Hij hoopt het gerenoveerde gebouw te kunnen openen in 2030, de tweehonderdste verjaardag van België.

Tijdens de gemeenteraadszitting van 6 november 2023 worden twee voorstellen tot motie ingediend die oproepen tot een onmiddellijk staakt-het-vuren in het Israëliësch-Palestijns conflict. De PTB* PVDA-fractie besluit, na enige discussie, haar voorstel tot motie in te trekken en zich te scharen achter het voorstel tot motie, ingediend door de meerderheidspartijen PS, Vooruit, Ecolo-Groen en Défi. De MR-fractie uit bezwaren. Gemeenteraadslid Céline Vivier (MR) merkt op dat internationale relaties niet de bevoegdheid zijn van gemeentebesturen. Ze verwijst naar het standpunt dat de federale regering heeft ingenomen bij monde van minister van buitenlandse zaken Hadja Lahbib (MR). Haar partijgenoot David Weytsman stelt dat de voorgestelde motie van de gemeenteraadsleden van de meerderheid de tekst niet weerspiegelt van de federale regering. Uiteindelijk beslist de MR-fractie om zich te onthouden bij de stemming.

Het Brussels gewest sluit een overeenkomst met de stad, die een maximum toelage ontvangt voor het plaatsen van dropzones voor het stallen van deelsteps. Gemeenteraadslid David Weytsman wil weten wanneer deze dropzones zullen aangelegd worden. Schepen van

mobiliteit Bart Dhondt (Ecolo-Groen) verklaart dat er veel problemen waren met de stalling van steps. Vanaf 1 januari wordt een nieuwe wetgeving van kracht op het grondgebied van het gewest. De schepen verklaart dat de maximum snelheid voor steps in de voetgangerszone al een tijd beperkt is tot 8km/u. Heeft iemand daar iets van gemerkt, vraag ik me af. Binnen de vijfhoek zullen er in totaal 250 dropzones worden geïnstalleerd. Die werken moeten uitgevoerd zijn wanneer u dit leest. In het overige deel van de stad komen er nog 200 à 250 dropzones bij. Die werken zullen af zijn in maart 2024.

Opmerkelijk: Gemeenteraadslid Els Ampe, die, zoals u wellicht weet, uit de Open VLD is gestapt, antwoordt bij elke stemming tijdens de gemeenteraadszittingen "zoals de groep".

Volgens de website van de stad behoort Els Ampe niet meer tot de Open VLD, maar ze wordt ook niet vermeld als onafhankelijke. Een nieuw politiek statuut is geboren.

Mireille Willems

SENIORUM CANTUS IN JETTE

"Seniorum Cantus" is een gemengd zangkoor dat iedere donderdag namiddag oefent van 14.00 tot 15.45 in de nieuwe zaal die het Plaatselijk Dienstencentrum ter beschikking stelt (Odon Warlandlaan, 209 1090 Jette, metro Pannenhuis).

Zing jij graag? Er zijn nog 6 plaatsen beschikbaar in het koor.

Het repertoire omvat: traditionele volksmuziek in verscheidene Europese talen, muziek uit de Renaissance, eenvoudige stukken van bekende componisten (Bach, Mozart, Schubert...), canons. Alle stukken worden driestemmig gezongen, meestal a capella, soms met fluitbegeleiding.

Zing jij graag?
Welkom bij Seniorum Cantus.

Contact : Tel. 0479 31 75 41
kirsten.rita.vdsteene@skynet.be

**Zing je graag?
Ben je 50+?
Ben je vrij op
donderdag-
namiddag?**

**KOM BIJ
SENIORUM CANTUS!**

**Een gemengd
driestemmig namiddagkoor,
vrouwen- en mannenstemmen**

**ELKE
DONDERDAG
VAN 14U TOT
15U30**

**in LDC Warlandis
Odon Warlandlaan
209
1090 Jette**

**CONTACT: KIRSTEN.RITA.VDSTEENE@SKYNET.BE
TEL.: 0479/31.75.41**

COLOFON

Werkten aan dit nummer mee:

Eva Wilsens, Hanne Reyners, Salwa Achabouch, Charles Six, Marcel Rijdams, Stefan Moens, Mireille Willems, Greet Callaerts, Herman Genbrugge en Frankie Langsdorf.

Foto's: De Markten en ingezonden

Lay-out en druk:

Drukkerij Atlanta Schaffen

Oplage: 3.900

Advertentiewerving:

De Markten, 02 512 34 25,
demarkten@demarkten.be

Verantwoordelijke uitgever:

Elisabeth Mareels

De Vijfhoek is het maandblad van De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel, 02 512 34 25, demarkten@demarkten.be, www.demarkten.be
www.facebook.com/demarkten.brussel

Met de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De Markten maakt deel uit van N22, het netwerk van de 22 Brusselse gemeenschapscentra.

Steun De Vijfhoek:

Uw steun blijft welkom op rekeningnummer BE62 4331 1470 6161 van De Markten met vermelding 'steun de vijfhoek'. Dank aan Michel Georges.

Voor het januarinumnummer van De Vijfhoek zijn teksten en aankondigingen welkom tot uiterlijk 9 februari.

Artikelwerving: De Markten, 02 512 34 25
demarkten@demarkten.be

De redactie behoudt zich het recht voor om teksten in te korten of aan te passen.

Openingsuren onthaal:

Het onthaal van De Markten is geopend op:
- maandag tot donderdag 9 tot 20u
- vrijdag 9 tot 19u
- zaterdag 9 tot 13u
(behalve tijdens de schoolvakanties)
Wintersluiting 22 december 2023 t.e.m. 2 januari 2024

Wie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest woont, kan De Vijfhoek gratis ontvangen.

Woont u buiten Brussel?

Dan krijgt u De Vijfhoek door € 12,50 over te schrijven op rekeningnummer BE62 4331 1470 6161 met de vermelding van 'Abonnement De Vijfhoek'.

Wist je dat je al onze publicaties ook online kan bekijken?

Surf naar www.demarkten.be/publicaties. Wil je onze e-nieuwsbrief ontvangen? Mail naar demarkten@demarkten.be of schrijf je in op www.demarkten.be.

De Markten respecteert je privacy. Je contactgegevens gebruiken we uitsluitend om je De Vijfhoek toe te zenden en je op de hoogte te houden van eigen activiteiten van Gemeenschapscentrum De Markten en aanverwante organisaties in de Vlaamse gemeenschap te Brussel. Je kan op elk moment een adreswijziging doorgeven of aangeven dat je onze informatie niet langer wilt ontvangen via demarkten@demarkten.be of De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel. Voor meer informatie over je overige rechten conform de privacywetgeving, raadpleeg www.demarkten.be/uw-privacy.